

Dobrý deň milí odborári.

V súčasnej dobe prechádza naša spoločnosť mnohými spoločenskými a ekonomickými zmenami. Orientovať sa vo všetkých zmenách legislatívy nie je vôbec ľahké a preto by som Vám aj takouto formou rád dal do pozornosti nižšie uvedený článok z portálu Podnikajme.sk .

ekonóm OZ DLV

Čo môžu rodičia získať od štátu v roku 2022? Prehľad peňažných dávok pre rodiča v roku 2022, ich výška a podmienky.

Rodič dieťaťa/detí môže po splnení zákonom stanovených podmienok získať nárok na peňažné dávky aj v roku 2022. Spravidla ich výšku ovplyvňuje [zmena životného minima](#), či dosiahnutý príjem (resp. aktívne štúdium).

Prehľad peňažných dávok pre rodiča v roku 2022 a podmienky nároku na ich získanie v skratke uvádzame v tomto článku.

Pozn.: Článok vychádza z právneho stavu k 1.1.2022. V prípade, že by došlo v priebehu roka k zmenám v tejto oblasti, článok budeme aktualizovať.

Materské v roku 2022

Materské je **jednou z dávok nemocenského poistenia**, ktoré vypláca Sociálna poisťovňa matke dieťaťa alebo inému poistencovi, ktorý sa stará o dieťa (napr. otcovi dieťaťa, manželovi matky dieťaťa).

Matka dieťaťa alebo iný poistenec však **nemajú nárok na materské automaticky, nakoľko musia splniť tieto podmienky:**

- mať v deň nástupu na materské aktívne nemocenské poistenie (t. j. mať napr. aktívny pracovný pomer) alebo byť v ochrannej lehote po skončení nemocenského poistenia,
- v období dvoch rokoch dozadu mať nemocenské poistenie po dobu najmenej 270 kalendárnych dní.

Ak o materské žiada matka alebo iný poistenec v postavení SZČO alebo dobrovoľne nemocensky poistenej osoby platí, že okrem vyššie uvedených podmienok **nesmú mať tieto osoby za posledných 5 rokov nedoplatky** v Sociálnej poisťovni (suma do 5 eur sa nepovažuje za nedoplatok). V prípade, ak o materské žiada otec dieťaťa, musí splniť ďalšie stanovené podmienky, ktoré nájdete v článku [Materské otca \(otec na materskej\) od 1.5.2021](#).

Výška materského je 75 % z denného vymeriavacieho základu alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu a vypláca sa za kalendárne dni, počas ktorých má matka alebo iný poistenec nárok na materské. Vypočítaný **denný vymeriavací základ nesmie presiahnuť maximálny denný**

vymeriavací základ, ktorý je v roku 2022 platný v sume 74,4987 €. O tom, aká výška maximálneho materského v roku 2022 môže byť vyplatená a kto ju môže získať si môžete prečítať v článku [Maximálne materské v roku 2022](#).

Materské je vyplácané matke dieťaťa od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom, najskôr od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom až **do uplynutia 34 týždňov od vzniku nároku**, resp. 37 týždňov od vzniku nároku, ak ide o osamelú matku alebo 43 týždňov od vzniku nároku, ak ide o matku, ktorá porodila zároveň dve alebo viac detí a aspoň o dve z narodených detí sa stará. **Ak o materské požiadal otec dieťaťa, vypláca mu Sociálna poisťovňa materské** odo dňa, od kedy požiadal o nárok na materské až **do uplynutia 28 týždňov od vzniku nároku** (resp. do uplynutia 31 týždňov – osamelý otec, 37 týždňov – otec, ktorý sa stará o dve alebo viac detí), maximálne však do dovŕšenia 3 rokov veku dieťaťa.

Všetky potrebné informácie o materskom nájdete v našej téme [Materská a materské](#).

Tehotenské v roku 2022

Nová nemocenská dávka s názvom tehotenské sa začala vyplácať od 1.4.2021 tehotnej žene, ktorej má táto dávka zabezpečiť príjem, ktorý jej bude slúžiť na kompenzáciu výdavkov v tehotenstve. **Tehotná žena pre získanie nároku na tehotenské musí splniť tieto podmienky:**

- byť aktívne nemocensky poistená, byť v ochrannej lehote po skončení nemocenského poistenia alebo mať prerušené povinné nemocenské poistenie z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky alebo poberania rodičovského príspevku, na začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom,
- mať nemocenské poistenie po dobu najmenej 270 dní v posledných dvoch rokoch pred začiatkom 27. týždňa pre očakávaným dňom pôrodu,
- nemať za posledných 5 rokov nedoplatky v Sociálnej poisťovni (vyššie ako 5 €), ak ide o tehotnú ženu, ktorá je SZČO alebo dobrovoľne nemocensky poistenou osobou,
- predložiť pobočke Sociálnej poisťovne žiadosť o tehotenské.

Výška tehotenského predstavuje 15 % denného vymeriavacieho základu alebo pravdepodobného denného vymeriavacieho základu a nesmie byť:

- nižšia ako dávka určená z 10 % maximálneho denného vymeriavacieho základu, a
- vyššia ako dávka určená z maximálneho vymeriavacieho základu.

Tehotenské **vypláca Sociálna poisťovňa za kalendárne dni odo dňa začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu** (t. j. od začiatku 13. týždňa tehotenstva) do dňa skončenia tehotenstva pôrodom alebo do dňa skončenia tehotenstva inak ako pôrodom.

Informácie o tom, ako požiadať o dávku tehotenské, nájdete v článku [Tehotenské od 1.4.2021](#).

Tehotenské štipendium v roku 2022

Na tehotenské štipendium majú od **1. apríla 2021** nárok **plnoleté tehotné žiačky strednej školy a tehotné študentky vysokej školy, ktoré nemajú nárok na výplatu tehotenského** a ktoré:

- majú trvalý pobyt v Slovenskej republike,
- sú v období od začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu určeným lekárom,
- podali písomnú žiadosť riaditeľovi školy (v prípade strednej školy) alebo rektorovi, resp. dekanovi školy (ak ide o vysokú školu).

Je dôležité poznamenať, že nárok na tehotenské štipendium majú aj tie študentky vysokej školy, ktorým bolo štúdium prerušené z dôvodu tehotenstva.

Výška tehotenského štipendia je 200 € mesačne a vypláca ju stredná alebo vysoká škola po priznaní nároku odo dňa začiatku 27. týždňa pred očakávaným dňom pôrodu (t. j. od začiatku 13. týždňa tehotenstva) do vzniku nároku na výplatu rodičovského príspevku po narodení dieťaťa, resp. do skončenia tehotenstva, či skončenia štúdia na vysokej škole alebo podmieneného vylúčenia zo strednej školy.

Viac informácií o tom, ako podať žiadosť o nárok na tehotenské štipendium nájdete v článku [Tehotenské štipendium od 1.4.2021](#).

Príspevok pri narodení dieťaťa v roku 2022

Na jednorazový príspevok pri narodení dieťaťa má nárok matka, ktorá dieťa porodila alebo otec dieťaťa, ak matka dieťaťa zomrela alebo po nej bolo vyhlásené pátranie alebo bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti otca na základe právoplatného rozhodnutia súdu.

Podmienkou pre získanie tohto príspevku je to, aby osoba, ktorá žiada o príspevok pri narodení dieťaťa mala trvalý pobyt a bydlisko na území Slovenskej republiky.

Výška príspevku pri narodení dieťaťa sa oproti predošlému roku nemení a je:

- **829,86 €**, ak ide o dieťa narodené z prvého až tretieho pôrodu, ktoré sa dožilo najmenej 28 dní,
- **151,37 €**, ak ide o dieťa narodené zo štvrtého a ďalšieho pôrodu, alebo ak ide o dieťa z prvého až tretieho pôrodu, ktoré sa nedožilo 28 dní.

Prečítajte si tiež

[Maximálne materské v roku 2022](#)

V prípade, **ak sa matke súčasne narodilo dve a viac detí**, pričom dve z nich sa dožili 28 dní, **príspevok sa zvyšuje o 75,69 € na každé dieťa**, ktoré sa dožilo najmenej 28 dní.

Pozor, o príspevok pri narodení dieťaťa **je možné požiadať len do uplynutia šiestich mesiacov od narodenia dieťaťa**.

Rodičovský príspevok v roku 2022

Rodičovský príspevok **slúži na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, resp. do šesť rokov veku**, v prípade dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom.

Na rodičovský príspevok má nárok rodič dieťaťa (otec, matka), fyzická osoba, ktorej dieťa bolo zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov alebo manžel (manželka) rodiča dieťaťa, ak žije s rodičom dieťaťa v domácnosti, a to v prípade ak:

- zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa,
- má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území SR alebo je osobou podľa osobitného predpisu.

Prečítajte si tiež

[Rodičovský príspevok v roku 2022](#)

V roku 2022 je výška rodičovského príspevku 280 €, avšak **ak rodič pred nárokom na rodičovský príspevok poberal materské**, výška rodičovského príspevku je **383,80 €**. V prípade, ak sa súčasne narodili dve a viac detí, má osoba nárok na zvýšený rodičovský príspevok o 25 %, a to na každé ďalšie súčasne narodené dieťa.

Rodičovský príspevok sa **vypláca za celý kalendárny mesiac**, a to aj v prípade, ak sú splnené podmienky na rodičovský príspevok len za časť mesiaca, a to do troch rokov veku dieťaťa, prípadne do šesť rokov veku dieťaťa v prípade jeho dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu.

Viac informácií nájdete v článku [Rodičovský príspevok v roku 2022](#).

Príspevok na starostlivosť o dieťa v roku 2022

Príspevok na starostlivosť o dieťa je „**alternatívou**“ **rodičovského príspevku** a poskytovaním tohto príspevku **štát prispieva** rodičovi alebo fyzickej osobe, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti, **na úhradu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa**.

Na tento príspevok má rodič alebo iná osoba, ak má dieťa do troch rokov veku alebo do šesť rokov veku s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a ak:

- rodič (resp. iná osoba) vykonáva zárobkovú činnosť, študuje dennou formou na strednej alebo vysokej škole,
- má dieťa a rodič (resp. iná osoba) trvalý alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky,
- sa poskytuje starostlivosť dieťaťu poskytovateľom na území Slovenskej republiky (napr. poskytovanie starostlivosti materskou školou).

Nakoľko je príspevok na starostlivosť o dieťa alternatívou rodičovského príspevku, je potrebné vedieť, že:

- **výhodou tohto príspevku** je, že nárok je možné uplatniť na každé jedno dieťa do troch rokov veku, resp. do šiestich rokov veku dieťaťa, pričom rodičovský príspevok je možné poberať len na jedno dieťa, a
- **nevýhodou tohto príspevku** je jeho maximálna suma, a to 280 €, pričom výška rodičovského príspevku môže byť až 383,80 €.

Príspevok na viac súčasne narodených detí v roku 2022

Príspevkom na viac súčasne narodených detí **prispieva štát raz za rok na zvýšené výdavky, ktoré vznikajú v súvislosti s riadnou starostlivosťou o:**

- súčasne narodené tri deti alebo súčasne narodených viac detí, alebo
- v priebehu dvoch rokov opakovane narodené dve deti súčasne, alebo v priebehu dvoch rokov opakovane narodených viac detí súčasne.

Na tento príspevok má nárok rodič detí (prednostne matka) alebo fyzická osoba, ktorá prevzala deti do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť, ak najmenej tri z troch alebo viac súčasne narodených detí sú vo veku najviac 15 rokov (prípadne v priebehu dvoch rokov opakovane narodených dvojčiat sú vo veku najviac 15 rokov).

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny vyplatí tento príspevok raz ročne na základe podanej písomnej žiadosti, a to vo výške 110,36 €.

Prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa v roku 2022

Prídavok na dieťa je štátna sociálna dávka, ktorá **sa vypláca mesačne vo výške 25,88 €**, a to na dieťa, ktoré spĺňa podmienku nezaopatrenosti, **najdlhšie do dovŕšenia 25 rokov veku** dieťaťa. Za nezaopatrené dieťa sa pritom považuje dieťa, ktoré:

- sa sústavne pripravuje na povolanie dennou formou štúdia na strednej alebo vysokej škole,
- sa nemôže sústavne pripravovať na povolanie štúdiom alebo vykonávať zárobkovú činnosť pre chorobu alebo úraz,
- je oslobodené od povinnosti dochádzať do školy,
- sa vzdeláva v základnej škole pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, alebo
- je podľa posudku o dlhodobom nepriaznivom zdravotnom stave neschopné sa sústavne pripravovať na povolanie alebo vykonáva zárobkovú činnosť, avšak najdlhšie do dosiahnutia plnoletosti takéhoto dieťaťa.

Rodič, ktorý poberá prídavok na dieťa a **ktorého dieťa nastupuje v roku 2022 do prvého ročníka základnej školy, dostane zvýšený rodičovský príspevok o 106,33 €**, a to za mesiac september, vyplatený v októbri 2022.

Na príplatok k prídavku na dieťa vo výške 12,14 € má nárok oprávnená osoba, u ktorej nemožno uplatniť daňový bonus na dieťa podľa osobitného predpisu, pričom spätne si môže žiadateľ uplatniť nárok na príplatok najviac za obdobie šiestich mesiacov.

Daňový bonus na dieťa v roku 2022

Nárok na daňový bonus na dieťa **má len ten rodič, ktorého zdaniteľné príjmy v danom zdaňovacom období** zo závislej činnosti (t. j. zo zamestnania) alebo z podnikania a z inej samostatnej zárobkovej činnosti **sú vo výške aspoň 6 – násobku minimálnej mzdy ustanovenej pre daný kalendárny rok.**

Rodič si môže uplatniť daňový bonus na dieťa **raz ročne** v podanom daňovom priznaní k dani z príjmov, prípadne v ročnom zúčtovaní dane **alebo mesačne**, ak má príjem zo závislej činnosti (zo zamestnania), **a to v mesačnej výške:**

- 47,14 €, ak ide o dieťa do 6 rokov veku,
- 43,60 €, ak ide o dieťa nad 6 do 15 rokov veku,
- 23,57 €, ak ide o dieťa nad 15 rokov veku.

Upozorňujeme na zmenu v súvislosti s „obedmi zadarmo“ od 1.8.2021, ktorá sa týka úpravy podmienok poskytovania dotácie na stravu v novom školskom roku od 2.9.2021 do 30.6.2022, podľa ktorej deťom rodičov, ktorí nemajú nárok na zvýšený daňový bonus, poskytne ministerstvo dotáciu na stravu. V článku [Kto má nárok na obedy zadarmo a zvýšený daňový bonus na dieťa?](#) nájdete pomocnú tabuľku,

v ktorej sú všetky situácie, ktoré môžu nastať v súvislosti s nárokom na daňový bonus a dotáciou na stravu.

Informácie o nároku na daňový bonus na dieťa nájdete v článku [Daňový bonus na dieťa v roku 2021](#).

Rekreačný poukaz a športový poukaz v roku 2022

Nárok na rekreačný a športový poukaz v roku 2022 **má ten zamestnanec, ktorého pracovný pomer u zamestnávateľa trvá nepretržite najmenej 24 kalendárnych mesiacov** (pozor, len zamestnanec, ktorý je zamestnaný na základe pracovnej zmluvy) a ktorého zamestnávateľ zamestnáva viac ako 49 zamestnancov, pričom platí, že zamestnávateľ:

- je povinný poskytnúť príspevok na rekreáciu, resp. rekreačný poukaz,
- môže dobrovoľne poskytnúť príspevok na športový poukaz (t. j. športovú činnosť dieťaťa).

Nárok vzniká **na základe žiadosti** zamestnanca o rekreačný príspevok / § 152a ods. 1 Zákonníka práce prvá veta/. Zamestnávateľovi vzniká povinnosť poskytnúť príspevok na rekreáciu až od momentu keď zamestnanec predloží žiadosť zamestnávateľovi. Čo sa týka príspevku na športovú činnosť v tomto prípade **nie je zamestnávateľ povinný** poskytnúť takýto príspevok ani po podaní žiadosti, je to len jeho **možnosť** (§ 152b ods. 1 Zákonníka práce prvá veta). Príspevok na športovú činnosť nie je podmienený počtom zamestnancov, ktoré musí zamestnávateľ zamestnávať, tak ako je tomu v prípade rekreačného príspevku. V prípade, že má zamestnanec viac ako jedno zamestnanie, je možné si uplatňovať rekreačný aj športový poukaz výlučne len u jedného zamestnávateľa.

Zamestnanec má v tomto prípade možnosť preplatenia 55 % oprávnených výdavkov na rekreáciu zamestnanca a rodiny, či športovú činnosť dieťaťa za kalendárny rok, maximálne však 275 € za kalendárny rok.

Viac informácií nájdete v článku [Rekreačné a športové poukazy v roku 2021](#).

Peňažné dávky pre rodiča v roku 2022 – tabuľka

Poznámka: v tabuľke je použitá skratka ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Zdroj: Vlastné spracovanie

Peňažné dávky pre rodiča v roku 2022 – prehľadná tabuľka		
Názov peňažnej dávky	Výška peňažnej dávky	Vyplácanie peňažnej dávky
Materské	75 % z denného vymeriavacieho základu alebo z pravdepodobného denného vymeriavacieho základu (maximálne	mesačne (za kalendárne dni) Sociálnou poisťovňou

	mesačne v sume 1 676,30 € , resp. 1 732,10 €)	
Tehotenské	15 % z denného vymeriavacieho základu (minimálne 223,50 €, resp. 231 € a maximálne 335,30 €, resp. 346,50 €)	mesačne (za kalendárne dni) Sociálnou poisťovňou
Tehotenské štipendium	200 €	mesačne strednou alebo vysokou školou
Príspevok pri narodení dieťaťa	829,86 €, ak ide o dieťa narodené z prvého až tretieho pôrodu, alebo 151,37 €, ak ide o dieťa narodené zo štvrtého a ďalšieho pôrodu, zvýšenie o 75,69 €, ak sa súčasne narodili dve a viac detí súčasne	jednorazovo ÚPSVaR-om
Rodičovský príspevok	280 €, resp. 383,80 €	mesačne ÚPSVaR-om
Príspevok na starostlivosť o dieťa	280 €, ak je dieťa v starostlivosti zariadenia alebo inej právnickej/fyzickej osoby na živnosť, 80 €, ak je dieťa v starostlivosti štátnej materskej školy, 41,10 €, ak je dieťa v starostlivosti inej fyzickej osoby	mesačne ÚPSVaR-om
Príspevok na viac súčasne narodených detí	110,36 €	raz ročne ÚPSVaR-om
Prídavok na dieťa	25,88 pri nástupe dieťaťa do prvého ročníka základnej školy je navýšený prídavok za mesiac september o 106,33 €	mesačne ÚPSVaR-om
Príplatok k prídavku na dieťa	12,14 €	mesačne ÚPSVaR-om
Daňový bonus na dieťa	47,14 € na dieťa do 6 rokov, 43,60 € na dieťa nad 6 do 15 rokov, 23,57 € na dieťa nad 15 rokov	mesačne/ročne zamestnávateľom, resp. daňovým úradom

Rekreačný poukaz, resp. príspevok na rekreáciu a športový poukaz	55 % výdavkov na rekreáciu, max. 275 € v kalendárnom roku	podľa frekvencie (do max. sumy za rok)
--	---	--

Prečítajte si celý článok na: <https://www.podnikajte.sk/socialne-a-zdravotne-odvody/penazne-davky-pre-rodica-2022> © Podnikajte.sk